

## ԱՐԳԵԼՔՆԵՐ

*«Ով սիրում է իր անձը, կկորցնի այն, իսկ ով այս աշխարհում իր անձն ստում է, այն կսպասի հավիտենական կյանքի համար» (Հովհ. 12:25):*

Այս կյանքում կան երկու արգելող պատճառներ, որոնք իբրև գլորելու պատրաստ քարեր, կանգնած են մեր ոտքերի առջև: Դրանցից առաջինը՝ *մարմինն է*, իսկ երկրորդը՝ *աշխարհը*: Ուրեմն եկէք քննենք դրանք, տեսնելու և հասկանալու համար, թե սրանք հավիտենական մի կյանք արժե՞ն, որոնց համար ներկա կյանքը մեր ձեռքից բաց թողնելու փորձության մեջ ենք և կամ թե սրանց կորցնելը հավիտենական կորստից աւելի՞ ծանր է:

Մեղավոր մարդը սիրում է իր *մարմինը*՝ հոգուց ավելի, թեև գիտի, որ *մարմինը* ժամանակավոր է, իսկ *հոգին*՝ անմահ. *մարմինը* հողից է ստեղծված, իսկ *հոգին*՝ Աստծու պատկերն է: Մարմինը մի տուփ է, իսկ *հոգին*՝ նրա մեջ պահված մի գոհար: Մարմինը մի վանդակ է, իսկ *հոգին*՝ նրա մեջի սոխակը: Մի օր տուփի միջի գոհարը պիտի վերցվի կամ վանդակի միջից սոխակը պիտի թռչի և այն ժամանակ այս անոթները պիտի մնան անգործածելի, ուրեմն ինչպիսի՞ հիմարություն է թողնել անմահը ու ժամանակավորի ետևից գնալ, մոռանալ Աստծու պատկերն ու հոգին պաշտել. թողնել գոհարն ու տուփը վերցնել, ատել սոխակին ու վանդակը սիրել: *«Բայց ինչքան կարող ես, աշխատիր շահել մարմինդ... չէ՞ որ որոշ ժամանակ հետո պիտի կորցնես այն: Մի՛ նեղիր ինքդ քեզ պահքերով ու ծովապահուստով, ընդհակառակը գիրացրու մարմինդ համարձակ կերակուրներով, սակայն կատարածդ որդերի համար փառավոր մի ճաշ պատրաստելուց տարբեր մի բան չի. զվարճացրու ինքդ քեզ ոգելից խմիչքներով, բայց մի օր մի կաթիլ ջրի կարոտ պիտի քաշես և այն էլ հավիտյան չպիտի կարողանաս գտնել: Չարդարիր ինքդ քեզ փառավոր ու գունավոր զգեստներով, բայց մի օր սպիտակ սավանով պիտի փաթաթվես՝ փոսի մեջ դրվելու համար: Հանգստացրու ինքդ քեզ փափուկ անկողինների վրա, բայց մի օր անկողինն ու վերմակդ էլ հողից պիտի լինեն: Յանկության կրակներդ կամքիդ համեմատ վատիր ու բորբոքիր, բայց երբ մահդ գա, դրանք պիտի հանգեն ու դժոխքի հավիտենական կրակները նրանց պիտի հաջորդեն», ասել է մեր մտածողներից մեկը: Ահա այս է Տիրոջ վճիռը, թե՛՝ «Ով որ իր անձը կորցնի, պիտի գտնի այն»: Հիմա իմաստուն մարդու պես մտածիր ու դատիր, թե այս կարգի մարմնապաշտ անձերը իրենք իրենց սիրա՞ծ թե ատած կլինեն, մինչդեռ իրենց այս անկարգ սերը իրենց անձերի հավիտյան կորչելու պատճառ պիտի լինի: Իսկ ով որ կուրանա իր անձը, կզսպի չար կրքերը և խաչը առնելով կմտնի Քրիստոսի ցույց տված նեղ ճանապարհը, ահա այդպիսին է, որ իր անձը ճշմարտապես սիրած կլինի, որովհետև հավիտենական կյանքում պիտի գտնի այն անհուն փառքով ու երջանկությամբ:*

Սա առաջին արգելող պատճառն էր, այսինքն՝ *Մարմինը*: Երկրորդ արգելող պատճառը՝ *աշխարհն է*: Աշխարհի համար փրկության ճանապարհից ետ կանգնելը նույնքան անմիտ մի գործ է, որովհետև անցավոր ու թշվառությամբ լի աշխարհը նշանակում է փոխել հավիտենական երջանկությամբ լցված մի այլ աշխարհի հետ: Սրան մարդը պատասխանում է. *«Ես այս աշխարհը շահելով հանդերձ երկինքն էլ եմ շահում»,* սակայն մի մարդ երկու տիրոջ չի կարող ծառայել, ինչպես ասաց մեր Տերը. *«Ոչ մի ծառա երկու տիրոջ ծառայել չի կարող. որովհետև, եթե մեկին ատի, մյուսին կսիրի, կամ եթե, մեկին մեծարի, մյուսին էլ կարհամարհի»* (Ղուկ.

16:13): Ինչքան մարդիկ կապված են աշխարհին, որքան էլ, որ սիրեն ու գիշեր ցերեկ իրենց անձը նրան հաճելի դարձնելու համար աշխատեն, աշխարհը երբեք չի կարող մարդկանց սիրել կամ գոնե նրանց սիրո համար փոխադարձաբար մի բարի բանով փոխարինել: Ձեզանից ցածր գտնվողները՝ ձեզ կատեն, հավասար եղողները՝ կնախանձեն, իսկ ավելի բարձրում գտնվողները՝ կարհամարհեն: Ճիշտ է, երբ հարստության տեր էիք, մարդիկ ձեզ շատ պատիվներ էին տալիս, բայց մի՛ կարծեք, որ դրանք ձեզ, այլ՝ ձեր հարստության և ունեցվածքի համար էին, որովհետև երբ դուք դրանից զրկվեք, մարդիկ ետ կկանգնեն ձեզ պատվելուց, թերևս նախատեն ու արհամարհեն էլ, քանի որ այլևս ձեզանից որևէ ակնկալիք չունեն: Ուրեմն ձեզ իրար կապող կամուրջը ոչ թե սերն էր, այլ՝ շահը, իսկ շահի ու նյութի վերջը՝ կործանում է:

Բնական է, որ բոլորս էլ մոտ բարեկամներ, ազգականներ ու սիրելիներ ունենք, հնարավոր է, որ սրանց համար արգելք ունենանք մեր ճանապարհին, սակայն միշտ հիշեք Հիսուսի խոսքը. «Ով որ իր հորը և կամ մորը ինձանից ավելի է սիրում, ինձ արժանի չէ. ով իր որդուն կամ դստերը ինձանից ավելի է սիրում, ինձ արժանի չէ. ով իր խաչը չի վերցնում ու իմ հետևից չի գալիս, ինձ արժանի չէ» (Մատթ. 10:37-39): Թերևս նրանք ձեզ անկեղծությամբ սիրեն, բայց այդ սերը հաստատուն ու մնայուն սեր չի կարող լինել, որովհետև երբ դուք մեռնեք ու ձեր մարմինը նրանց աչքերի առաջից աներևույթ լինի, ձեր հիշատակն էլ պիտի թառամի: Գերեզմանափոսի մեջ ծածկվելուց որոշ ժամանակ հետո, թող պարմանալի և տարօրինակ չթվա, ձեր սերը ամենամոտ սիրելիների սրտում իսկ մոմի լոյսի պես պիտի նվազի: Այսօրվանից մտածեք, թե իրապես արժի՞ արյսպիսի ժամանակավոր երկրային հաճոյքների ու վայելքների համար ձեր անձը մատներ հավիտենական դատապարտության:

Հայրենի գրող Ավետիք Իսահակյանի այս պատմությունը ուսանելի է.

*«Արևելքի քաղաքներից մեկում մի աղքատ դերվիշ (թափառաշրջիկ) պատկած մայրի վրա ննջում էր: Այդ պահին քաղաքապետը իշխանների շքախմբով անցնում է այդ ճանապարհից: Անցորդները խոնարհվելով մի կողմ են քաշվում, միայն ծերունին է մնում պտոկած: Իշխանների առաջնորդը գավազանով խփում է ծերունուն, ասելով.*

*«Վեր կա՛ց, չե՞ս տեսնում ով է անցնում»: Իսկ ծերունին հանդարտորեն պատասխանում է նրան:*

- *Ես միայն ինձանից մեծերի առաջ եմ ոտքի կանգնում: Քաղաքապետը պարմանքով հարցնում է.*
- *Մի՞թե ես քեզնից մեծ (բարձր) մարդ չեմ:*
- *Իհարկե ոչ: Քեզանից ավելի բարձրերն էլ կան: Այդպե՞ս չէ:*
- *Այո՛:*
- *Դու քաղաքապետ ես, երբ պաշտոնդ բարձրանա՝ ի՞նչ կլինես:*
- *Նահանգապետ:*
- *Հետո ի՞նչ կլինես:*
- *Վեպիր:*
- *Հեռո՞:*
- *Փոխարքա:*
- *Վերջ՞ը:*

- Այսքան: Վերևում շահը (թագավորը) կա:
- Ասենք թե շահ դարձար, հետո՞:
- Հետո՝ ոչինչ, պատասխանում է քաղաքապետը:
- Ահա, ասում է ծերունին, այդ ոչինչը ես եմ:

*Քաղաքապետը պարմացած ամոթից թողնում հեռանում է»:*

Քաղաքապետը պատրաստ մեկը չէր հասկանալու, որ իր այս կյանքը իրապես «ունայնություն նունայնությանց» է, ինչպես կասեր Սողոմոն իմաստունը, այսինքն բառիս բուն իմաստով ծերունու ասածի նման՝ «ոչինչ», «որովհետև հող էիր և հող էլ կդառնաս» (Մենդոց 3:19): Ահա Աստծու հրամանը առաջին մեղավոր մարդուն՝ Ադամին:

Երբ դուք ձեր մեղքերի պատճառով դատապարտվեք, այնտեղ աշխարհը կամ ձեր սիրելիները ձեզ ի՞նչ մխիթարություն կամ ի՞նչ օգնություն կարող են ցույց տալ: Նույնպես աշխարհում վայելած ձեր հաճոյքները վերջին դատաստանի օրը ձեր չարչարանքների դիմաց ի՞նչ մխիթարություն կարող են լինել. կերուխումը, խաղն ու պարը կարծո՞ւմ եք դեռևս իրենց պղծությունները կունենան կամ այն ներդաշնակ նվագարանների ձայները դեռևս կլսվե՞ն. իհարկե՞՛ ոչ, դրանց փոխարեն միայն պիտի լսվեն՝ հավիտենական ողբ, հուսահատություն ու հառաչանք: «Ո՛ւր են նրանց աստվածները, որոնց ապավինում էիք, որոնց գոհերի ճարպն էիք ուտում, նրանց նվիրաբերումների գինին խմում: Թող վեր կենան, օգնեն, պաշտպան կանգնեն ձեզ (Բ. Օրինաց 32:37-38): Դատաստանի օրը այս բաների հիշատակությունը փոխանակ օգնություն կամ մխիթարություն լինելու, ավելի դառնություն և դժոխային մի կյանք պիտի լինեն, որովհետև սրանք Հովնաթանի նման քեզ հավիտյան պիտի աղաղակել տան. «Ճաշակելով ճաշակեցի մի քիչ մեղր և սահա ես պիտի մեռնեմ», որովհետև սրանք ձեզ պիտի հիշեցնեն, թե ինչպես ձեր վայելած հեշտ կեանքը մի կաթիլ մեղրի նման ոչինչ ու բույրեցական մի բան էր, սակայն նրանց համար սահմանված պատիժները սոսկալի ու հավիտենական են: Քանի դեռ այդ վիճակի մեջ չեք ընկել, ձեզ համար կա հույս ու հնարավորություն փրկվելու. ձեր կամքով բաժանվեք մարմնից ու աշխարհից, քանի դեռ մահը ձեզ բռնությամբ չի բաժանել: Աստծուն հաճելի ու Նրա կամքը փնտրե՛ք, ձեր սիրտն ու սերը ամբողջովին Նրա՛ն նվիրեք և հաղթելով ձեր դեմ եղած արգելքներին, առա՛ջ գնացեք փրկության նեղ ճանապարհի մեջ: Ամեն: